

la rambla de catalunya

(esport i ciutadania)

Segona època. Any III, núm. 68

Redacció i Administració: Rambla Canaletes, 13, pral. — Telèfon 14757

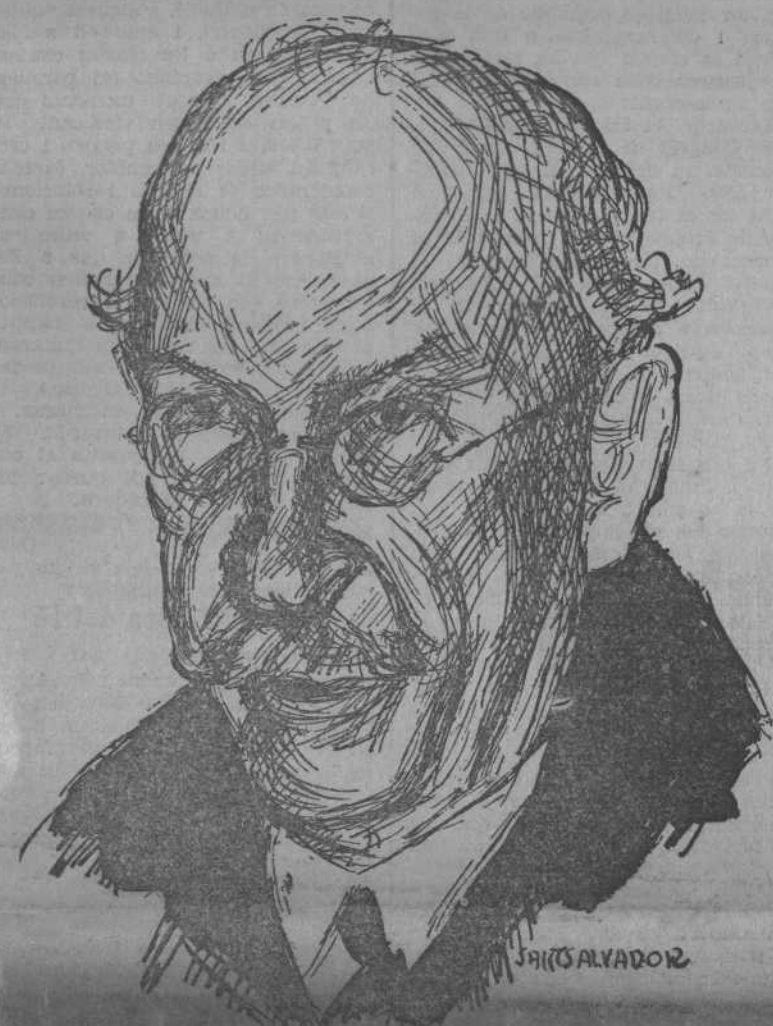
Impremta: Bot, 21 — Telèfon 13000

Preu: 20 cèntims

Aquest número ha
hagut de passar per
la censura

EL GOVERN, EN CRISI

Ha quedat plantejada a dos quarts de dues de la tarda

ALEJANDRO LERROUX,
que ha tingut 60 boles negres

NO ME TEMBLARA LA MANO PARA FIRMAR

deia el diari *Política* en una mancheta.
Però a l'hora de respondre davant de la Cambra, el senyor Lerroux s'en va anar a dormir.

El diputat lerrouxista senyor Arrazola digué, en la matinada d'ahir: "Llegamos a casa de don Alejandro Lerroux alrededor de las doce de la noche el señor Guerra del Río y yo. Los guardias de asalto nos apuntaron con las carabinas. Al fin pudimos traspasar el jardín y entramos en el hotel, donde se nos dijo que el señor Lerroux estaba acostado. Se le vataron la señora y las criadas. Fueron al cuarto de nuestro jefe y volvieron diciendo que la luz estaba apagada, que si era cosa urgente le despertarian y que si no mejor seria dejarlo para mañana. Nosotros, ante una cosa si y teniendo en cuenta que era media noche, y la edad avanzada del señor Lerroux, desistimos y nos vinimos para acá."

DIU QUE ES RETIRA

Un altre diputat radical manifestà a dos quarts de dues de la matinada del diumenge que el senyor Alejandro Lerroux, amb el qual acabava de parlar per haver estat a casa seva, li havia dit que pensava anar dimarts a la sessió de Corts per tal de fer pública declaració de la seva retirada de la vida política. Per aquesta causa no havia assistit a la sessió de la nit, perquè creia fer-ho després que l'assumpte Nombela estigués completament aclarit, per tal que hom no cregués que pretenia tapar-los.

Així, doncs, afegí aquesta personalitat, i fixeu-vos bé que és frase textual, dimarts, "si el Parlament encara té vida, estarà aquí el senyor Alejandro Lerroux. En cas contrari farà públicament la seva declaració en aquest sentit per escrit".

LERROUX, EX-PRESIDENT DEL CONSELL DE MINISTRES: 119 BOLES BLANQUES; 60 BOLES NEGRES

MORENO CALVO, EX-SOTSSECRETARI DE LA PRESIDENCIA: 116 BOLES NEGRES; 48 BOLES BLANQUES

A dos quarts de set del matí de diumenge es fa públic el resultat de la votació recaiguda sobre la conducta del senyor Lerroux. Va donar el resultat següent: boles blanques, 119; boles negres, 60.

S'abstingueren en la votació tots els partits republicans d'esquerra.

Al moment de produir-se la votació es trobava en una de les tribunes el senyor Primo de Rivera, que va donar un "visca l'Estraperlo".

Quant al senyor Moreno Calvo, el resultat de la votació fou el següent: boles negres, 116; boles blanques, 48.

El senyor Pere Domènech, regidor gestor lerrouxista a l'Ajuntament de Barcelona, ha tramès aquest telegrama:

"Alejandro Lerroux. O'Donnell, núm. 4.—Madrid.—Antes y ahora y siempre incondicionalmente a su lado. Ha llegado la hora de que se enfrente de una vez con todos los enemigos, por altas que sean sus jerarquías, para bien de la República y de España. —Pedro Domènech."

Per causes alienes a la nostra voluntat no podem tampoc publicar l'acostumat article de Carles Esplà.

Llegiu
la rambla

Lerroux no tornà al Parlament per por de no saber què dir

La sessió de les Corts, la matinada del diumenge

per J. PASTOR WILLIAMS

Són les set del matí quan sortim del Congrés. Els senyors diputats han discutit extensament i prolíxament l'afar denunciat pel senyor Nombela. Han parlat, han cridat. De vegades, han dormit uns instants al seu escó, o en algun divan, o — ho hem presenciat — en una cabina telefònica. Per fi, han emès llur sufragi. No obstant, cal un aclariment. No tots els diputats han tingut aquest concepte heroic de llur deure. El senyor Lerroux, per exemple, s'ha estimat més la grata i confortadora mansa dels llençols que no pas l'aspre so de les paraules del senyor Golcochea. El senyor Lerroux és l'home que, en la cursa vertiginosa dels anys, ha anat perdent successivament, un a un, els seus atributs clàssics. D'adaltia esforçat de practiques amadorís amb rivets de sadisme en les pureses virginals de les monges, s'ha convertit avui en vell semental jubilat. D'arrogant i gallard, s'ha transformat en espantadís. Ara segueix la tàctica de l'estruc, tancant els ulls i tapant-se el cap davant el perill.

Entre les diverses notes — deplorables quasi totes — d'aquest debat que ha reviscut els antics costums dels Parlaments borbònics, tal vegada sigui aquesta la més destacable: l'absència del senyor Lerroux en una sessió on es discuteix la seva responsabilitat. No fou, naturalment, delicadesa que deixava en llibertat els seus adversaris; fou por de no poder respondre als seus fiscals, la Cambra, en el seu debat vesperal, amb dibuixant — amb la lenitud que el senyor Alba anà imprimint en aquella deliberació al ralenti — les responsabilitats concretes que ja s'endevinaven a través dels diferents vot particular. Sense constituir atacs a fons, aquells rodelles del senyor Primo de Rivera i del senyor Samper, despullaren ja bastant el partit radical. No s'havia discutit encara cap dels vot particulars, i ja la Comissió, deplorablement ajudada per la manca de destresa característica del senyor Royo Villanova, havia donat d'un mateix fet vint diverses explicacions. Aquell punt neuràlgic del cèlebre acord del Consell de ministres va tenir tantes interpretacions com cradors. Els uns — el senyor Royo, per exemple — deien concretament que si, els altres — l'esplendídic vacuïtat del senyor Muñoz de Diego, entre ells —, asseguraven que no; alguns insinuaven un absurd terme mitjà. Però, no obstant, les responsabilitats s'anaven concretant, ja en ple saló, a la vista dels taquígrafs, dels periodistes i de les tribunes plenes a vessar, amb rapidesa alarmant. Tanta, que el senyor Alba,

va aprofitar hàbilment la conjuntura de necessitat tan imperiosa com la del sopar, per tal de suspendre el debat i estudiar nous rumbos.

Cal que diguem tot seguit que el qui únicament es va aprofitar del descans fou el senyor Lerroux. Ni els espectadors es mogueren de les tribunes, ni la majoria dels diputats s'allunyaren més enllà del buffet. I en reprendre's la sessió, rapidament hom hagué d'advertir que les oposicions seguien fermes als seus llocs. La majoria hagué de romandre als seus escons, en espera del moment definitiu d'intervenir en la votació o de procurar escandols contra els acusadors. Tan prompte com algun diputat, de l'oposició formulava un carret concret, a l'acte s'alçaven cedistes i radicals cridant com enemics, i ells negaven el dret a acusar. S'advertí, no obstant, un curiós fenomen. A mesura que el debat avançava, i després d'escutar-se les intervencions dels senyors Marco Miranda, Toledo i Requens, l'empenta de la majoria va decreixent significativament. Foren tan clares i tan tallants les proves, i tan rotunds els arguments, que les consciències d'aquells homes s'afèbliren. Per altra part, l'absència del senyor Lerroux feren flaquejar els ànims dels seus fidels seguidors. Els radicals no es veien amb cor de defensar el qui fugia tan vergonyosament, deixant la seva dignitat política abandonada enmig de l'hemicle. I els cedistes... Els cedistes començaven d'assaborir

la satisfacció d'alliberar-se d'una companyia molesta. Experimentaven ja, com venturosa realitat, el plaer de llançar per l'ull de l'escala el radicalisme. Un radicalisme el veïnatge del qual no plaia, ni des del punt de vista polític, ni en l'aspecte de l'honestetat. Sentien el pesar d'aquesta aliança com quelcom de vergonyós que els titllava davant l'opinió d'encobridors o còmplices. I dubtaven. Repapiejaven...

El senyor Golcochea advertí com,

CHAPAPIRIETA

darrera del seu vot particular, seguiria una proposició acusatòria contra el senyor Lerroux, fundada en la clara existència de tres delictes. Tal anunci caldejà els ànims, ja decalçats a les tres de la matinada, després d'onze hores de sessió. Els discursos dels senyors Toledo i Miquel Maura van posar al roig les passions. No ja les oposicions; alguns cedistes aplaudiren amb fervor no dissimulat en la companyia d'algun diputat indefinit. El senyor Barcia va proposar una al·lucinant momentània a les dretes. Els radicals van aguantar l'allucinant assegut a llurs escons, sense pestanyegar. El senyor Salazar Alonso, que tingué la "tranquil·litat" d'acudir al Congrés, precisament en un debat d'aquesta mena, i que admeté tingué també la gosadia de cridar en alguns moments, es dedicava ara a despatxar correspondència, sense voler assabentar-se del que es deia al saló. Per un instant, hi hagué la possibilitat que la majoria es dividís.

I aleshores sorgí la crida a l'ordre del senyor Gil Robles: "Defensa del senyor Lerroux? Ni intentar-ho. Ja era significatiu que el senyor Chapapirieta no fixés la posició del Govern. Això indicava el desig de refer el bloc; bloc en el qual el senyor Chapapirieta era un element estrany i no molt desitjable. Per tant, el discurs del senyor Gil Robles, més que a explicar les anormalitats del passat, s'encaminà a marcar significativament els perills de l'esdevinidor. Discurs de clares finalitats polítiques. No convenia, després del debat, insistir en la defensa del senyor Lerroux; ans al contrari, en un paràgraf substancial i ple de substància, assenyala al partit radical com no era prudent ni convenient solidaritzar-se amb responsabilitats que al partit convenia individualitzar i depurar. Encara que antropològica la frase, era comprensible per a la majoria. I tot seguit entonà un cant a les excel·lències del bloc i a la seva missió sagrada. Missió que consisteix, naturalment, a oposar una tanca al perill revolucionari. L'etern comodi del senyor Gil Robles. L'única raó d'existència d'aquestes forces al poder. Encara que no facin res, ja fan el bé d'impedir que vinguin les esquerres. I la majoria entengué perfectament la lliçó. Per a impedir que una votació adversa al senyor Lerroux pogués allunyar, en un moviment de violència, el partit radical, votà la innocència d'aquest.

Tanmateix... Cent dinou boles blanques davant seixanta de negres és una votació lamentable. No tan sols pel fet que hi hagi seixanta diputats que no creuen en l'honorabilitat política del senyor Lerroux; no tan

sols perquè el total de cent setant-nou vots representa una manca de quòrum; també és que en aquests seixanta boles negres se n'infiltraren trenta, almenys, dels diputats cedistes, que ja refusen — passi el que passi — la companyia dels radicals. Bona prova fou que, quan es votà el dictamen, i ja no era la duresa d'una proposició acusatòria el que es discutia, sinó un vot de censura al senyor Lerroux, la Ceda ja s'expressà sense embuts i acceptà aqueix vot per 80 sufragis.

Comentaris? Moltíssims. Monàrques, esquerres, nacionalistes bascos i Esquerra no s'estaven de cridar als passadissos el seu conveniment. El bloc surt mort d'aquesta envestida.

—...?

—Si, senyor. Es endebades proclamar innocències que no se senten i fingir ignoràncies de les immoralitats descobertes. En dos anys de continus "afers" que han estat proclamats a crits arreus, la Ceda no pot fingir ni al·legar aqueixes ignoràncies. Ho sabem tot perfectament. I en no haver-se separat d'aqueixes companyies i sol·licitar-les encara aquesta nit, s'han fet còmplices de tots aqueixos afers.

—...?

—Anar fent, sigui com sigui. Ara tancaran el Parlament. Mentrestant, procuraran muntar el tinglado electoral. I el mes de febrer ja veurem què inventen per a continuar vivint.

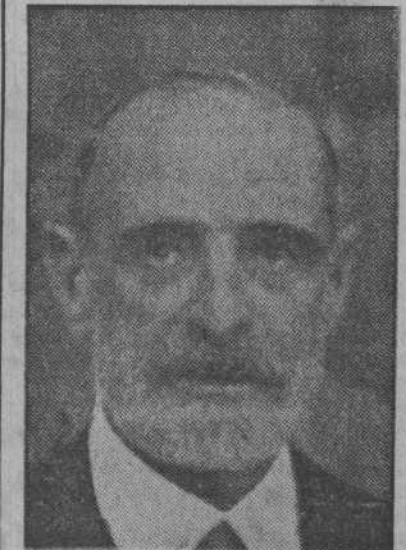
—...?

—Espectacle d'aquesta nit ha estat lamentable. Com en temps de la monarquia, s'ha barrat el pas a la veritat.

—...?

—Naturalment, tot és inútil. Els vots d'aquí dintre no representen els vots de fora. Quan aquests es manifestin, sorgiran les sorpreses.

Això, lector, no ens ho digueren a nosaltres. Fou un diàleg, sostingut al guardaroba, a dos quarts de vuit de la matinada, entre dos diputats; d'esquerra, un monàrquic altre. Entre ells m'hi que se sentiren, cap no reflecteix tan exactament l'amarg realitat política actual. I allà queda...

"Digamos unas palabras de consideración y respeto para una breve escena que ha puesto en mi corazón una ternura humana: el señor Cambó, antiguo adversario mío — con orgullo puedo decirlo — desde hace largo tiempo, se ha acercado a mí en el 'hall' de este hotel, antes de empezar el banquete, para estrecharme la mano y decirme: enfermo, no puedo participar personalmente en el acto que vais a realizar, porque suelo quedar después de ellos rendido por unos días a causa del enarrecimiento del ambiente."

(Del discurs del senyor Lerroux al Ritz de Madrid, en l'homenatge que es féu tributari el dia 9 d'octubre, i en el qual el diputat de la Lliga senyor Puig de la Bellacosa va ostentar-hi la representació del partit i amb aquest caràcter s'assegué a la taula presidencial.)

Impressió de la crisi

Madrid, 9. — El Consell de ministres es reuní a la Presidència a les onze del matí. A les dotze i mitja ha sortit el senyor Chapapirieta qui, contestant a les preguntes dels periodistes, ha dit:

—Si, vaig a Palau.

—Aneu a presentar la dimissió?

—Encara no—ha contestat el senyor Chapapirieta.

La seva estada amb S. E. ha durat uns vint minuts i a la sortida ha estat rodejat pels periodistes, però no ha fet cap manifestació, dient solament que es dirigia a la Presidència on continuen reunits els ministres en Consell.

Els ministres continuen deliberant fins a dos quarts de dues, hora en que el senyor Lucia ha sortit de la sala de reunions, dient que el Consell havia acabat i després d'entrar una nota contenint el despatx dels principals acords recaiguts durant la reunió ministerial, ha dit:

—Ha quedat plantejada la crisi total. Immediatament van a començar les consultes.

—Quina és la impressió dominant pel que es refereix a la solució de la crisi? — es preguntà al senyor Lucia.

—La impressió és que demà, a mig dia, es vol que ja estigui designada la persona que s'ha d'encarregar de formar Govern.

—Creieu que la solució de la crisi serà difícil d'aconseguir?

—Crec que no. La intenció, almenys, és que s'acabi quan més aviat millor. Veurem que passa.

—Anirà el nou Govern a les Corts?

—Jo crec que sí.

—A base del bloc?

—Ja ho veurem. Perquè al bloc hi ha trencada una part de la roda. La incògnita és, doncs, el partit radical.

—I quina és la determinació d'aquest partit?

—Fins ara es desconeix.

—Tornarà el senyor Chapapirieta a Palau?

—Crec que sí, i fins suposo que adueix ha hagut d'evacuar aquest matí la seva consulta.

Conferència del nostre redactor a Madrid: senyor Carles Esplà a les tres de la tarda.

Aquest matí, en Consell de ministres, s'ha plantejat la crisi total. Ha triomfat, doncs, el criteri del senyor Gil Robles, el qual vola precipitar els esdeveniments en aquesta forma, sobre el criteri de Chapapirieta, que aspirava a ésser derrotat a les Corts, a propòsit dels seus projectes econòmics.

Allò ocorregut en la darrera sessió parlamentària, és a dir, l'espectacle vergonyós de les Corts i la descomposició de la majoria, han facilitat aquest primer triomf de Gil Robles en el si del Govern.

Però aquests mateixos esdeveniments poden fer-li perdre la partida final.

Gil Robles aspira, en efecte, a mantenir el bloc governamental per a poder recolzar en aquestes mateixes Corts un Govern presidit per ell. Però és que serà possible sostenir el Parlament actual? Aquest serà el tema principal de les consultes que comencen a les quatre de la tarda.

La clau la tenen els radicals, i això dona la mesura del grau de descomposició a què ha arribat la majoria.

"El Debate" d'ahir, comentant la situació parlamentària, fa una patètica crida als radicals, que no estan contaminats amb els darrers escandols, perquè segueixin formant part del bloc governamental i recolzin un Govern de preponderància cedista. Després de la súplica, ve l'amenaça, i l'òrgan vaticanista adverteix els radicals que si ara deserten d'aquest deure, desapareixeran de fet de la vida pública.

La minoria radical, després de quedar feta un parrac la figura personal del "jefe", continua ara imaginant que Lerroux encara tornarà a ésser alguna cosa. Lerroux tracta de convèncer els seus amics que el vistan mentre transcorria la sessió de la nit de dissabte.

Els digué que si hagués anat a la sessió la Ceda hauria dit que si no votava contra ell era per llàstima i per respecte als seus anys. No assistint a la sessió, digué Lerroux, la Ceda havia de posar-se al meu costat sense presentar-me com un ancià vençut. Afegí tranquil que tot això passaria i que dintre d'un parell de mesos tornarà a ésser l'amo d'Espanya.

No necessitaven res més els lerrouxistes incorregibles per a recobrar — almenys aparentment — llur optimisme, que en aquesta cas resulta meravellós.

Però és clar que després de l'ocorregut la figura de Lerroux i les seves esperances queden al marge del que ocorre en política. Qualsevol combinació que es faci amb radicals serà a base de don Santiago Alba, capitanejant el grup més nombros de la minoria radical.

La crisi podria ésser de fàcil solució si es decidís — com reclama l'opinió republicana — la dissolució de les Corts. Però desgraciadament s'intenta fer un esforç desesperat per a conservar-les. Els cedistes ofereixen la revisió constitucional, i en previsió d'aquesta crisi s'havien activat aquests darrers dies els treballs de la Comissió fins al punt d'anunciar que demà passat hi hauria d'acabar per a reformar la Constitució.

Si s'aconsegueix refer la majoria, és molt probable que el president del nou Govern sigui Alba. També es parla de Lucia, i fins de Pablo Blanco. Després d'haver estat president Samper, res no ens pot estranyar.

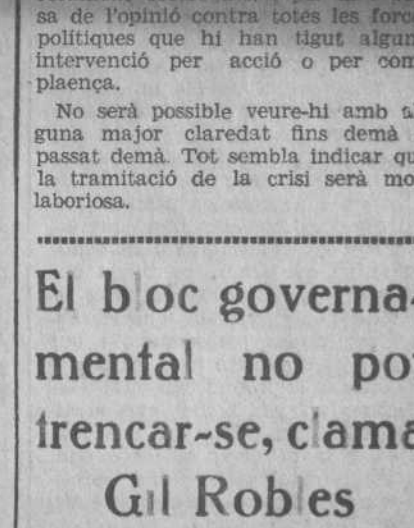
Si no s'aconsegueix refer el bloc i s'ha d'anar a la dissolució de Corts, el president probable serà el senyor Pedregal. En qualsevol cas, el Govern que es formi podrà tenir les Corts tancades fins al primer de febrer, i els pressupostos seran promulgats per la Comissió permanent.

La situació en plantejar-se la crisi és molt confusa, i està dominada pels esdeveniments escandolosos i per la repulsa de l'opinió contra totes les forces polítiques que hi han tingut alguna intervenció per acció o per complacència.

No serà possible veure-hi amb alguna major claredat fins demà o passat demà. Tot sembla indicar que la tramitació de la crisi serà molt laboriosa.

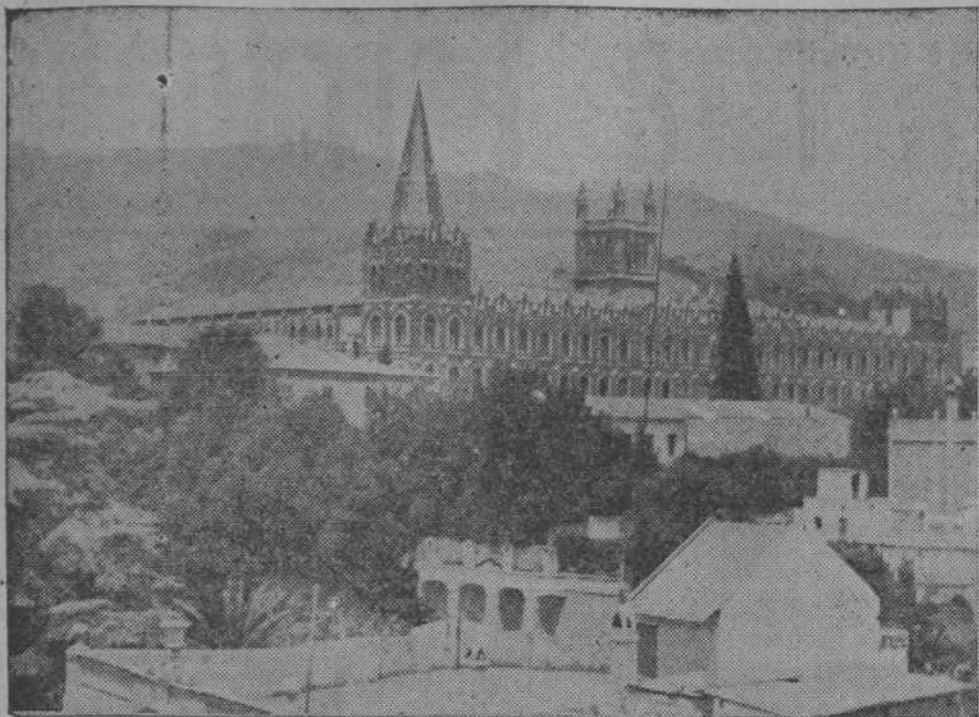
El bloc governamental no pot trencar-se, clama

Gil Robles

Del discurs de Gil Robles en la matinada d'ahir, al Parlament espanyol:

«Con gran dolor, con el dolor que supone tener que hablar de personas que con uno han gobernado, tengo que decir que creemos que el bloque no puede romperse por este motivo, porque, individualizando, la responsabilidad no cae sobre todo un partido, y suponemos que el partido radical no querrá romper el núcleo y valladar que tiene España para contener los impulsos revolucionarios.»

El Grup Escolar de Sarrià i el del carrer de Casp.

L'ensenyament als Grups Escolars instal·lats als antics edificis dels jesuïtes

Conversa amb els infants que hi reben instrucció

per AMADEU JANÉ

Sovint, a Catalunya, trontollen de cop i volta les coses que mai no hauríeu sospitat que poguessin arribar a trontollar. Quan menys ens ho pensem, una bufarada amenaça destruir-nos totes les institucions més consistents del país. Generalment la culpa és de nosaltres mateixos, que tenim tendència a despreciar tot el que és nou i a enalitzar el que ens ve de fora, només que perquè ve de fora.

Ens cal, doncs, aprendre a conèixer el que és de nosaltres mateixos, evitant possibles perills de destrucció. Es parla — en veu baixa, naturalment — de si tornem o no tornem, de si ja són ací o poc se n'hi falta, respecte als reverents Pares de la Companyia de Jesús. Com que, tal com diem en començar, res no és impossible a casa nostra, hem intentat conèixer i intentar-hi conèixer als nostres lectors el que són, actualment, les grans institucions pedagògiques barcelonines que els havien pertangut. (Ens referim als jesuïtes.) Si aconseguim traslladar als nostres lectors les mateixes impressions que nosaltres hem rebut a través de les declaracions dels nens i noies escolars del grup del carrer de Casp i de les visites a aquest grup, al de Sarrià i al del carrer de Roselló, segurament que el retrospall d'aquestes escoles no s'oblidarà fàcilment.

Hem anat al grup del carrer de Casp, que des de fa tres anys llargs pertany a l'Ajuntament barcelonès, a fer una enquesta entre els seus del·lictes. Ningú millor que ells per a valorar objectivament la invitació que els acull. Cal fer constar, abans de tot, l'absoluta autenticitat de les respostes obtingudes, que publiquem ací. En transcriure-les, hem fet tots els possibles per a reproduir-les el més fidelment. I cal fer constar, també, la total espontaneïtat sota la qual ha estat portada l'enquesta. Ni els mestres ni els alumnes del Grup Escolar del carrer de Casp no en saben res a l'avançada, ni hi ha hagut conciliabul previ.

Cal dir, malgrat tot, que les respostes obtingudes s'han aprofitat, de molt, a les que nosaltres ens havíem figurat anticipadament. Això vol dir, doncs, que les referències que teníem de la tasca pedagògica que s'efectuava als Grups Escolars com el del carrer de Casp, era molt aproximada a la realitat. Suposavem, certament, que l'ensenyament donaven a llurs alumnes no tenia cap punt de referència amb el que, anys abans, hi donaven els reverents Pares de la Companyia de Jesús. Però serà millor que el lector n'adquireixi la certesa — com nosaltres — al través de les declaracions dels mateixos infants escolars.

El mestre és molt bo

Hem començat les nostres preguntes amb nens del grup sisè, integrat en la seva quasi totalitat per xicots de dotze i tretze anys. Josep Iglesias és un dels minyons més representatius de l'esmentat grup. Sortosament per a nosaltres, la timidesa amb què ha acollit les nostres preguntes inicials s'ha anat esborrant a mesura que parlava de l'escola. L'entusiasme mateix li ha fet perdre la vergonya que podria produir-li parlar de segons quines coses amb nosaltres, que, al capdavall, li érem gent estranya. I diem sortosament, perquè una vegada després de la diguem-ne ocasió, el noi servia millor la finalitat perseguida per la nostra enquesta.

José Iglesias està molt content d'anar a l'escola. Mai no l'han hagut d'obligar a anar-hi, i més aviat li sap greu que hi hagi vacances.

Dina a la cantina. I a la cantina i el menjar que hi serveixen són molt millors que no abans. Escolteu-lo a ell mateix:

—No hi ha punt de comparació: abans hi havia una sola taula llarga, arrambada a la paret, i havien de seure en un bnc també llarg. El menjar, en realitat, no era dolent. Però el d'ara és molt millor! Després, ara mengem en taules petites, i cada un de nosaltres té una cadira per a ell tot sol.

Ens explica, seguidament, que les millores no han estat únicament al menjador.

—Totes les classes, home, han estat reformades!

José Iglesias ens diu que ell és un entusiasta de la geografia.

—M'ha anat molt bé — segueix — que l'escola hagi adquirit (pagat entre nosaltres amb una subscripció oberta entre els nens) un nou aparell de projeccions; l'altre dia ens van passar una bona col·lecció de fotografies de la Costa i de les muntanyes catalanes, i això serveix esplèndidament com a ampliació dels nostres estudis.

Li hem preguntat, després, i val a dir que hem pres tota mena de precaucions per a no fer la seva susceptible, si el castigaven mai.

—No, senyor. Ni una sola vegada.

—Vaja! Deus ésser, doncs, molt bon minyó...

—No, no: és el mestre qui és molt bo!

—Es la millor escola on he anat!

Això ho diu Lluís Riutort i Vil·la, un marrec de tretze anys molt simpàtic i molt exuberant. Abans d'aquesta havia anat a dues escoles més. Una, que en deien a "Cals Bombers", perquè antigament hi havia hagut instal·lada una caserna d'extinció d'incendis, i a una altra al carrer de la Cadena. De la darrera sap ben segur que era de les anomenades "particulars". Si ho era la de "Cals Bombers", no es veu amb cor de precisar-ho.

—Però aquesta d'ara és la millor on he anat!

I sense que ni l'hagim d'ajudar amb les nostres preguntes, el nen Riutort va explicant-nos, també, les interioritats de l'escola. En parlar de millores, s'anima visiblement.

—A la classe de dibuix hi havia, al començament, unes taules gens pràctiques que foren substituïdes, poc temps més tard, per unes altres de molt còmodes i per cavallets. Ens fan dibuixar-hi coses molt boniques, i tots els nens hi anem molt a gust nostre.

Lluís Riutort ens parla, després, de les aficions personals, i diu, molt orgullós, que l'any que ve ja anirà a l'Escola del Treball (hem dit, ja que Lluís té, només, tretze anys?).

—¿Què penses fer quan siguis gran?

—Potser és una ambició exagerada, però m'agradaria ésser aviador. Més que res, per a fer la pau.

—La pau?

—Sí: ara sempre he d'anar caminant a tot arreu. Doncs quan sigui aviador faré la pau en qüestió de córrer!

Tornem a decantar la conversa cap a l'escola, i li demanem que ens digui quina és l'assignatura que més li plau. I respon:

—No sabria pas per quina decidir-me. En aquesta escola les passen totes a gust. Pins i tot ens plauen les que als altres "estudis" són les més pesades. Ací no hi ha cap matèria degradable. Els mestres ja s'espatllen per a fer-nos estimar l'escola. I ho aconseguen, de veres!

La «Gaceta» publica dues disposicions de devolució dels béns incautats a la societat Companyia de Jesús. La primera torna a la societat anònima «La Educació», de Barcelona, diversos béns incautats a la dita Companyia de Jesús, entre els quals hi ha:

Primer. — Edifici docent titolat Instituto Comercial de la Immaculada, casa números 223 i 225, del carrer de Roselló, i número 132, del carrer de Balmes (avui Grup escolar).

Segon. — Casa número 22, del carrer de Claris; 25, de la de Casp i 21, de la de Llúria (avui Grup escolar).

Tercer. — Terreny situat al terme municipal de Sarrià, avui Barcelona, enfront al carrer Angli, d'una extensió de 78.945 metres quadrats, 66 decímetres quadrats i 98 centímetres, dins del qual existeixen tres edificis, assenyalats l'un amb el número 8 i els altres dos, més moderns, sense número.

Quart. — Terreny en igual barriada, de 540 metres quadrats i 35 centímetres quadrats, que té l'entrada per la casa números 16 i 18, del carrer de Caputxins.

(Aquests dos terrenys són avui el Grup escolar de Sarrià i l'Institut Auzias March.)

Els Maristes ensenyen d'una manera lenta

Això, que és aplicable a tots els religiosos que es dediquen a educar els infants, pren un cert relleu, i fa molta gràcia escoltar de llavis d'un noi de catorze anys com Manuel Tosca, alumne del grup sisè A, o sigui el dels nens més grans del grup escolar del carrer de Casp.

—Jo, abans de venir a aquesta escola, vaig anar a una d'"Hermans" Maristes... Però aquesta és molt diferent: molt millor. Les assignatures ací ens són explicades d'una manera molt fàcil de comprendre. Tot el que he après ací, per a aprendre-ho als Maristes, necessitaria anys i anys. Ací vaig a la classe de francès des del que va d'any. Doncs no em fa por assegurar-vos que coneix tan bé aquest idioma com els nens que n'han fet quatre cursos als Maristes.

—T'agrada, doncs, de venir-hi?

—Molt, de veritat! I els meus pares també n'estan que hi vingui.

El càstig més gran? Quedar-se sense esbarjo!

La nena Rosalina Gispert i Altirres, molt decidida, s'ha prestat a respondre a la nostra enquesta.

—Ja ho crec que m'agrada venir-hi! Com que ens ensenyen molt bé i no ens castiguen mai!

Ha respost a la nostra primera pregunta. Després ens ha explicat que té dotze anys, que va al cinquè grau i que quan sigui gran vol entrar al cos de Correus. Ens ha dit, també, que l'assignatura que més li interessa és l'aritmètica. Després s'ha entusiasmat parlant-nos de les millores introduïdes al Grup.

—La classe de cosir a màquina l'han canviada de dalt a baix, i ara està d'allò més bé. Per a cada quatre noies hi ha una taula-costurer. La sala fa molt bonic. Hi ha unes cortines, fetes per nosaltres mateixes... Ens ensenyen de vestir unes nines molt boniques, i els vestits que els fem són d'"època", fets segons figures del professor de dibuix. Totes les aules han estat millorades... Durant els tres anys que fa que hi vine, s'han fet grans canvis a tot arreu.

—I els càstigs, què?

—Càstigs? A aquesta escola no sabem què són! A tots ens agrada massa perquè no ens hi condueix com cal. Si mai m'han castigat, tot

s'ha reduït a quedar-me sense esbarjo. O bé a escriure un verb. No, no, no ens castiguen!

I, com el nen Iglesias, acaba dient-nos:

—La mestressa és molt bona!

Dos pàrvuls

Un, la nena Guadalupe Sanç, de set anys, molt graciosa, i l'altre, el

L'edifici Grup Escolar del carrer de Roselló, que per decret de la «Gaceta» ha estat tornat als jesuïtes.

nen Salvador Jiménez, sis anys, fet d'argent viu.

També els hem preguntat, per tal que no quedés cap "categoria" per manifestar.

Guadalupe ens ha explicat que passa, ja, el tercer llibre. I no ho diu poc contenta! Diu, després, que li agrada molt de venir a l'escola. Per moltes coses, una de les quals és perquè hi fan cinema cada setmana.

Ens explica, també, que tot ho llegeix molt bé. Aduu el diari:

—Ara que, a casa, encara no me'l deixen llegir.

I ens demana que li cedim el que nosaltres portem plegat sota el braç. Llegeix, de correguda, tots els títols. I per a demostrar-nos que la lletra petita no l'espania, llegeix cinc o sis ratlles d'un article, amb gran facilitat.

—I també sé dibuixar!

Ens conta, també, que s'estima molt la senyoreta. Diu que menja a la cantina quan la conviden. I això li agrada molt.

—Hi ha unes galetes estupendes!

I acaba:

—Quan a casa no em deixen venir, ploro!

El nen Salvador Jiménez ens parla de l'escola, com la nena Guadalupe, molt entusiasmada. Per tot, pel cinema, per les mestresses, perquè és molt bonica, perquè hi ha una cambra de joguines molt bonica...

Sembla, doncs, que l'enquesta es pot donar per acabada. Hem demanat l'opinió a diversos infants, i cadascun ha aportat una prova més que tal com està avui el Grup Escolar del carrer de Casp — i per extensió els de Roselló i Sarrià —, ja està bé. No cal, doncs, que passi d'unes mans a les altres, perquè és segur que, en canvis futurs, es perdria el que ara s'ha guanyat a pels. Hem sentit parlar aquests infants, i llur sinceritat és el millor argument que podem brindar als nostres amics lectors.

La visita a un dels grups

Realitzada l'enquesta, hem visitat un dels grups escolars, avui propietat de l'Ajuntament. Ens ha acompanyat en el nostre recorregut per les diverses aules i dependències l'intelligent director de la institució.

Home prou comprensiu, ha volgut que els comentaris ens els féssim nosaltres mateixos. Així, doncs, durant la visita, no ha fet ni un sol adjectiu respecte al que anàvem veient.

Si de l'enquesta entre la maina

FIXADOR TABU

DOMINA
ABRILLANTA
I PERFUMA
EL/ CABELL/

Dana I.A.

Electoral d'Esquerra

¿Ja has consultat les llistes del cens electoral?

AL DISTRICTE II

trobaràs les següents oficines obertes:

Agrupació Valencianista d'Esquerra

(Aldana, 5, entresol, Olympia)

Cada dia, de 4 a 11 del vespre.

Centre d'Esquerra Republicana

(Tapioles, 27)

Centre d'E. R. del Port

(Carretera de Port, 409)

Cases Barates Francesc Ferrer

(Carrer, 12, número 385)

AL DISTRICTE IV

Centre Catalanista d'Esquerra

(Rbla. Catalunya, 6, pral.)

Cada dia de 10 a 1 i de 3 a 9.

Secretariat del P. N. R. E.

(Consell de Cent, 362, pral.)

Xamfrà amb Girona.

Unió Socialista de Catalunya

Oficines per a la inclusió i la rectificació del cens electoral:

Portaferrissa, 7 i 9 (Sala Moreno), Via Laietana, 6 (soterrani del bar "Nico"), Angel López de Ayala, 10 (Hostafrances), Secció de la U. S. de C. del Clot, València, 573; Secció de la U. S. de C. d'Horta, plaça d'Elvissa, 3.

Les coses que passen

Nepotisme

Les dretes parlaven d'enxufisme. Sí, sí!

Com se sap, el gestor lerrouxista Huguet destituï els metges hidrolegs i es va convocar una mena de concurs per proveir la plaça de director de l'estació hidromineral de Caldes de Montbui. El fall del tribunal era:

Núm. 1. — Director: Josep Pala i Soler; auxiliar: Jaume Figols i Carreter.

Núm. 2. — Ramon Cirera i Voltà, etcètera.

Doncs bé, El Decret ha aparegut nomenat el senyor Ramon Cirera i Voltà, germà del cap de la Ceda a Catalunya, auxiliar de la Direcció d'aquesta estació hidromineral, en lloc del senyor Jaume Figols, senyalat pel Tribunal.

I per si això fos poc, la senyora del senyor Ramon Cirera i Voltà — cunyada del cap de la Ceda a Catalunya — ha estat nomenada sense concurs mestressa parvulista de l'Ajuntament de Barcelona.

CONFERÈNCIA DE

JOAN B. SOLER I BRU

El dijous vinent, a les deu de la

vetlla, donarà una conferència al

local d'Actuació Valencianista d'Es-

querra (Aldana, 5, entresol) el diputat

al Parlament de Catalunya senyor

Joan Soler i Bru sobre el tema

"Política de revisió".

AROMES de MONTSERRAT

Unic gran licor de Montserrat

El seu representant, En JOAN FONOLLEDA SERRA recomana de no acceptar cap a legítim tot el que s'intenta vendre amb altre nom que no sigui el de

"Aromas del Montserrat"

Per a facilitar dades per a la biografia de don Alejandro Lerroux, reproduïm avui aquesta apuntació d'ara fa vint-i-tres anys, quan el senyor Lerroux no havia estat encara president del Consell de ministres i es limitava a ésser "depositario" d'un dècim de la